

Khalidof, Anas

T. A. Skumovskii

Шумовский

Ahmad ibn Ma'jid 1957

Leban Vsesoyuznaya

Tipy

Moskva 1957

Ac. Nauk

B-442 with the Vostokobedennye

Tru Neizvestnye

Лоски

813' 1/2

أحمد بن ماجد

محمّد الدّراسات الرّقيّة
نبذة من كتاب التاريخ
للمؤلف المجهول من القرن الحادي عشر

Mosk. 1960

Арабский Аноним

XI Boka

П. А. Грязневиз

السلسلة الكبرى للنصوص

1106

التاريخ المنصوري
أحمد بن ماجد

11

السلسلة الصغرى
الرسالة الثانية لابي دلف
Mosk 1960

5

Mo 1961

كتاب المنازل والديار

12

A. B. Khalidof

أحمد بن منقذ

9-10 volumes Barzold

1. Turkistan down to the Mongol invasion
prep Petrashchinski Pastoral History

Khelidoff transl. Kedi'a al-Bihar
into Russian
13/2

Khelidoff Ar. Mus. hist. Nav. Azii

1. Khelidoff Художественная Третья

2. A. I. Muxamirova, Географ. works 76pp

They will prepare make a hand list of

Grazmanov: index of all persons mentioned
as Traditions in تاريخ

History of Arab historiography under 1100

& Dillig. 2 catalogs a list of Ar. mss.

Khelidoff & Pashevski

Sand Isl. Culture

חידושים מן הגניזה הקהירית בספרות לנינגראד

22/3/74

~~דברי הקרב פוקדנים לא לאוצרות הגניזה בכללם, אלא למה שאפשר לכנות: הגניזה~~
הדוקומנטרית הקלסית, כלומר ~~מסמכים, כגון~~ שטרות, מעשי בית דין, סכתבים, חשבוניות
 וכיוצא בהם, שנמצאו בגניזה של קהיר ושחברו במאה ה-10, 11, 12 וה-13. מסמכים
 אלה הוכרו מוזמן במקור ממדרגה ראשונה הן לדברי ימי ישראל והן להיסטוריה
 הכלכלית והחברתית של ימי הביניים בכלל. אלא שכתבים אלה של הגניזה מפוזרים כיום
 בספריות רבות, ובהן או לא קוטלגו כל עיקר, או נרשמו בצורה, שלרוב אין לעמוד
 פרשומם על מרטי חוכנם. אי לזאת, בתריסר השנים האחרונות שמתי לי למטרה לבדוק
 את כל האוספים של כתבי גניזה בעולם, לפענח הכתבים קשי הקריאה, להעתיק את שצריך
 העתקה, לנתח את החוכן ולסדר את הנמצא לפי עניינים. עם ביקורי האחרון באוקספורד
 סיימתי את הסקר הזה ולא היה נותר לי אלא מקום אחד בלבד, שלא נבדק: לנינגראד
 וספריותיה. בשבועות האחרונים ניחנה לי הזדמנות למלא את החסר, והריני כא לתת
 לכם דין וחשבון על מה שנחגלה בביקורי זה.

48 ארץ החולות ה'תשנ"ד

ואולם קודם שאפרט את הדברים, שומה עלי להודות ברבים לעמיתים החשובים,
 שבעזרתם האדיבה והמסורה הצליחו את דרכי. בראשונה לגב' פרופסור ג.ו. פינוליבסק
 קיה, המנהלת של המחלקה של המזרח הקרוב באינסטיטוט לעמי אסיה (אינסטיטוט
 נרודוב אזיי) של לנינגראד. הגב' פינוליבסקיה היא חברה באקדמיה למדעים הרוסית,
 עורכת העיתון סטורניק (הקובץ הארץ-ישראלי) וידועה לרבים כאן בשל עבודותיה
 על ההיסטוריה של המזרח הקרוב בחקופת הסאסאניה ועל הקשרים בין המזרח הקרוב
 לבין תודו באותה תקופה. הגב' פינוליבסקיה קיבלה אותי בלבביות יוצאת מן הכלל
 והכינה חל במעשיות כזאת, שפחות מחצי שעה לאחר כואי יכולתי לשבת בשקט ולהתחיל
 בעבודה. שנית, תודתי העמוקה נחונה לגב' ד"ר קלאכדיה בוריסובנה סטרקובה, המנהלת
 של האגף העברי באותה מחלקה, שהיא גם מורה באוניברסיטה של לנינגראד, שבה היא
 קוראת שיעור בספרות העברית של ימי הביניים ועורכת סמינר על השירה העברית.
 היא חוקרת נלהבת ולרבים כאן זכור כוודאי, שהיא פרסמה קטע חשוב מידו של ר'
 יהודה הלוי. בזכותה ניחנה לי הרשות להעתיק את כל החומר מן הגניזה השמור באותו
 מוסד ולקבל פוטוסטאטים ממנו. חפץ אני גם להזכיר לשבח את הפרופסור ד"ר איזאק
 ויניקור, הסמיטולוג הנודע, שהמך בכשרותי, מבלי שפניתי אליו. וביחוד חייב אני
 תודה למר ויקטור ליבידיב, חלמידם של ויניקור וסטרקובה, הסמך כעת ספרו בלוריה
 הממלכתית הציבורית על שם סצ'דרין - סלטיקוב ועסוק שם בקטלוג של אוסף פירקוביץ' ב'
 מר ליבידיב הקדיש לי שעה רבות בזמן שהותי בעיר והביא לפני כל שביקשתי ממנו.
 מלבד ארבעה הנזכרים, שפרטו כאופן ישיר לביצוע משימתי, חייב אני הרכה לעובדים
 המדעיים באינסטיטוט נרודוב אזיי ואני אפרש שמוחיהם ועיסוקיהם (באחדות דבריי.
 ואחרון אחרון חביב, חפץ אני להודות, גם בפוממן, למפלס דרכי, הפרופ' ג. גולב

20.1.70

20.1.70
40
גראד
מ/ן
מ/ן
מ/ן

20.1.70
מ/ן
מ/ן
מ/ן

מסכללת פנקו. הוא ביקר בלנינגראד בשנת 1964 והידועה המפורסמת והמדויקת,

13. $\oint_{\gamma} \frac{1}{z^2} dz$ $\frac{1}{2} \pi i$

Arsener 1896: 2, 2a & 1897: 10, 11, 12

[illegible]

~~ככל הנראה לא נכתב בגוף אחרים, מכאן שהם חוזר היהודים לא היה אלא~~

המתייחסים אליו נמצאו בוניזה. הוא היה לא רק סוחר, אלא גם חלמיד חכם, ששימש

דיין   כמושבה היהודית במגלור. אח זה אנו יודעים מסיוסוה של פסקי דין

כחובות בידו על גבי מכתבי עסקים, שהופנו אליו. גם שטר שחרור זה כחוב כמו

ידו. לעזרה המסוחררת נתן שם עבריו: ברכה, כסם אחותו שבארץ סיציליה. בן יג' זה

היה גם משורר, והנניזה סמרה כמה שירים, שחיברם לכבודו של הנניז מצמון בן יפת,

בגיד ארץ חימן וראש הסוֹאֲתָרִים שבעיר עדן. והנה כהפכי את הדף שעליו היה רשום

שטר השחרור נראו, אמנם בצורה מטושטשת, שלושה שירים אחרים שחיבר לכבוד הנביא

הוא. הוא קורא לו כהם נטרונאי, כי מצקון בערבית פירושו "השמור" ומזכיר בין

שאר שבחיו שהם מורעו של רבי יוסי הגלילי. יחוסים מדומים כאלה היו נפוצים

בימים ההם לא רק בין יהודי חימן.

Teacher's label

1984, 1986

2. Proposed
2. Proposed

1. $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

Chouza

Karl'sche

7 Dec 1929

[illegible]

9 14 15

7. $\sin 4 \sqrt{\pi/32}$

192

Q 3/10 5-15/10

2014 14 30 14

1250 3951
(10-4-2A)

2006/07/25

10

2

3. 7/16/17

24 JAN 2
H 0/8E

[illegible]

ה'תש"ח

⑧ 100×9.24

② 2000

4

120/10
11/12
1156

1 kg, 120 mg, 1'2

150 + 10

7/10/82 - 1982

מח' א.ת. 1356
יום א' 25/12

25/1/2020

4/5/58

10/10/16

2000

10

2

•

4

R

29

25/11/20

 Springer

7 בספטמבר 1965

עורך המוסף הספרותי, הארץ

מר המוז הנכבד:

הריני מברךך על תפקידך החדש, שאמנם שירה בו למעשה יותר מפעם אחת. אומרים לי, שמוסף הארץ אחת הבמות הספרותיות המועטות בארץ החודרת אל רחבי האומה. על כן האחריות רבה. תהיה לברכה! כתיקך המצא מאמר שלי, שנשלח מירושלים בערך ביום 2 באוגוסט. הוא נחקבל ע"י קודמך וכחבתי לו שיוכל להדפיסו אימת שירצה, למשל בגליון ראש השנה. אבקשך לעשות בו שינוי קל. בעמ' 5, בשורה השישית מלמטה, הן בבקשה להדפיס המלים הבאות: (במקום: מצאתי את הכתובה...)

באותו מינקס של דיין משנה 1156 נמצא העתק הכתובה של פרחיה בן יוסף הנושא לאשה את בת דודו אברהם בן יג'ו. אם כן השידוך התקיים, ומסתבר שאוהו סוחר הודו ותיק ובעל תורה מארץ תולקניסיה שימש כסוף ימיו דיין בעיר אלמחלה שבארץ מצרים. תכשיטיה ומלבושיה של הכלה נמנים במירוס גדול עם הערכה לא רק לפי דינרים, כמקובל בכחובות אחר אלא לפי קירטים (דינר של זהב מכיל עשרים וארבעה קירטים) כיאות לאיש פרקמטיה, שהתנסה לעמוד על ערכם של דברי חפץ.

בברכה כל טוב

לשנה הבאה

ולכל הימים

המוקירך

ש"ד גויסיין

5

142 5/3 2
13 1/2 80 1/4 (C)

Handwritten signature: *Handwritten signature*

מלבד פֿינקס השימושים נמצאים באוסף פֿירקוביץ' ב' עוד כמה מסמכים מעניינים

למשל זכרון דברים מפורט 1100 לפרק, שבו דיין קראי 3588 על מקרה, שכינא
 אין, אנו מוצאים בכתבי הגניזה הרבניים משפט גדול בראשיתו של הנשיא הקראי על
 אדם, שנחן עליו באשה נשואה והציק לה במעשים, כפי שנאמר שם, שה' אינו אותה
 אותם, אף על פי שביחדין הקראי הזהירו כמה פעמים להדול מביקוריו אצל האשה
 ההיא. על מקרה דומה קצת, גם הוא בעדה הקראית, מספר מכתב מן הגניזה השמור
 כאן בירושלים בספריית האוניברסיטה, שפרסמו המנוח אבינחם ילין ז"ל.
~~מדיניות~~ כחבי הגניזה הדוקומנטריים הם רק סיפה מן היסוד של כתבי יד
 עבריים השמורים בלינגרד ובמוסקבה. מן המפורסמות, שאוספים נכבדים ועשירים
 מצפים שם עדיין לגואלם. במסיבות אלה, נדמה לי, חיוני מאוד שנו, העוסקים
 במדעי היהדות מחוץ לרוסיה, נברר לנו היטב, מה צריכה להיות גישתנו ביחס לאוצרות
 ההם. טבעי הוא, שאנשי המקום יש להם זכות קדימה על פרסום מנוסקריפטים הנמצאים
 בארצם. ברוסיה של היום יש משמעות מיוחדת לזכות זו. כי צומח שם דור חדש של
 הכוראים וסימיטיסטים, בין כאלה שכבר יש להם משרה והשואפים להתקדם, בין אלה
 שעדיין מחכים למינוי. כשיכולים להצביע על כך, שיש אוצרות כתבי יד גדולים
 הצריכים עיבוד יש סיכויים למינויים חדשים ואף להעלאה ברמה של העוסקים בכתבי
 יד אלה. עלינו להכין מצב זה. ונראה הדבר, שגם לסוכה קידום המדע בכלל אנו
 צריכים להיות מעוניינים, שיצמח ברוסיה מרכז חזק ללימודים עבריים וסימיטולוגיים.
 אדגים הדבר בשטח המצומצם שאני עסקתי בו שם. מכל קטעי הגניזה שפענחתי והעתיקתי
 השארתי העתק לספרן של הספרייה הציבורית. כי חוץ משנים שלוש קטעים, שאני זקוק
 להם להשלמת ספר הודו שלי, אין בדעתי לפרסם את החומר השמור בספרייה ההיא. בוודאי
 הייתי צריך לדעת את תוכנו, כי, כפי שהראתה בעצמך סקירתי, צד זה הוא לחקן
 ולהשלים את הידוע משאר כתבי הגניזה. ואולם פרסום הסקסטים מוטל על אנשי המקום.
~~ואני גם מודיע~~ שהספרן הצעיר יתמחה בקריאת כתבי הגניזה. כי מי יודעו אולי
 בהמשך עבודתו יתגלה חומר חדש וכל כמה שיהיה בקי ומנוסה יותר, יהיה מוכשר
 יותר להעריך מה שימצא. בוודאי המצב שונה ביחס לשטחי מחקר אחרים. למשל, מי
 שעסוק בחוצאת טקסט שיש ממנו כתב יד אחד ברוסיה, לא יוכל המיד לחכות עד שחוקר
 באותה ארץ יוציא לאור אותו כתב יד. ואולם חשוב שנבין את המצב ונכלכל את דברינו
 בהתאם לכך. הכלל צריך להיות: שיחוף אנשי המקום.
 וכדי שהדברים לא ישארו סתומים ומופשטים, אסיים בהצגה ~~לספרן~~ של העובדים
 המדעיים ~~העבריים~~ באינסטיטוט גרודוב אזוי, שפגשתי אותם לרגל עבודתי ושרמתי את
 אליהם בפחח דבריי. לאחר שאינם יכולים להיות עמנו בגופם, מן הראוי שיבוא כאן
 לפחות זכרם. אינני מדבר כאן, כמוכחן על הערביסטים, אלא שכדאי להזכיר, שאלה
 נהגו בשנים האחרונות במנהג יפה מאוד, שכדאי להנהיגו גם בשדה הלימודיים העבריים

ה'תש"ח
 ח' תמוז
 ת"ש

ה'תש"ח
 א' תמוז
 ת"ש

והוא: הוצאה כתבי-יד שלמים בפקסימילי. [מן שפצצ ההכראים והסימיסטים
פגשתי את] מר יוסף אמוסין, היסטוריון-סוציולוג המטיב לדבר עברית ושספרו
העממי למתחזה על מנילות ים המלח נחסף על ידי הקופטים בחוצות לנינגראד. מר
טאיר זיסלין העובד בשדה המדקקים העברים הקראים ועסוק כעת בהוצאה כתביו של
אבו אלפרג' הארון, המדקק הירושלמי הנודע מן המאה האחת עשרה. מר אנטול
גזוכ-גיינסבורג, בלשן, שספרו על חרשים האונומטופאויטיים של השפה העברית
נמצא כעת בדפוס. מר אליה שיפמן, מומחה לכתבות פיניקיות, חדמוריות ונכסיות
ומר אברהם לונדין, המזכיר המדעי של המחלקה של המזרח הקרוב המתיחד בכחוכות
שבאיות ובחקר ההיסטוריה של דרום-ערב העתיקה. מחמת חומש הקיץ לא נפגשתי עם
כל ההכראים, למשל לא ראיתי את הגב' זיטה גלדסטינה העוסקת במסורת יהודה
לאחריו. כל האנשים האלה צמאים לפרסומים בשטחים שהם עובדים בהם. כתובתם
היא המוסד שהם עובדים בו.

שלום רב, הנה תשובה לשאלתך.

[illegible]

Apr 12th 1908

הנהגתו של המנהל הכללי של המבחן, שכן הוא
הוא המנהל הכללי של המבחן, שכן הוא

சென்னை 10.11.2019

[illegible][illegible]

[Handwritten notes in Hebrew script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

1132 One stone from the wall of the house of the prophet
Isaiah. It is a large stone, and is the same as the one found in the wall of the house of the prophet
Isaiah.

Wiederholungsfragen sind nicht erlaubt.

[Handwritten signature]

האכלתי את הילד הזה בלילה הזה. הוא היה רעב מאוד. הוא לא אכל כלום במשך שנים. הוא היה רעב מאוד. הוא לא אכל כלום במשך שנים.

Sp. 5. 15. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 8